

Nicolae HAVRILIUC

Comedie în doi sau când întinericul se crapă

Montat în registru comic la Teatrul Municipal din Focșani, textul lui Iulian Postelnicu, **Niște dintr-ăștia** (regia fiind a autorului) este un „discurs” de scenă desfășurat în felul unui exercițiu de preumblare prin faldurile formulei „lumea ca teatru” (amplificată sau modificată în funcție de transformările prin care viața se toarnă în devenirile ei). Și pentru că totul se află în joc, atât realul cât și fictivul, punerea în expresie a planului unde se-ntemeiază jocul necesită o prealabilă repetiție.

Prin multimea de obiecte uzate dintr-un maidan în noapte, își fac apariția, unul după altul, doi tineri, *Antonio* și *Cosmin*, personaje venite din lumea scenei. Deși izolat, locul nu e pustiu și nici arid, ploaia continuă să cadă (întreținând o refacere a forțelor secătuite), chiar dacă izvoarele sufletești sunt bănuite de blazare și de plictis, dilatând realitatea. Maidanul în noapte pare aidoma unor „culise” ale realului, unde cei doi se întâlnesc (alții au făcut-o „la apus de soare”) și pun la cale un plan de neutralizare a celui de-al treilea; acesta nefiind altul decât directorul ce intenționează să-i dea afară din teatru. Antonio, având „instrucțiunile în cap” și Cosmin, considerându-se autorul „instrucțiunilor”, se angajează într-un joc de cuvinte provocator de stări: de la supremație la umilință, de la înfricoșare la înduioșare, de la suspiciune la regret. Pe fondul încrâncenat al dialogului, și totuși dezinvolt, ei decid că intenția șefului ar putea fi un zvon și se reîntorc la viață. Renunțând la belicosul plan.

Spectacolul *Niște dintr-ăștia* accentuează pe o coerență proprie personajului comic, în sensul că efectul comic transpare din contradicția (simulată și implicată) dintre personaje. Întâmplările povestite (în special evocarea imaginară că Gina, fata ce se mărită, ar fi fost pe rând amanta lor) sunt astfel modelate de Cosmin și Antonio, încât ei trec succesiv prin aceleași stări, acceptându-se sau respingându-se deopotrivă. Cosmin în tipicul său de vorbire, ca să-l impresioneze pe Antonio, emite ideea, apoi o dezvoltă printr-o cădere pe gânduri, frizând contemplația. Antonio, în spontaneitățile sale alimentate de suspiciune și de teamă, îl întrerupe. Spre a se apăra sau spre a se păstra în acea stare de meditație, Cosmin strigă: „Taci! Ți-am spus să taci!” – trecerea de la starea de contemplație, ce ar spori iluzia, la starea de nervozitate, ce spulberă iluzia, devine o sursă pentru rizibil. Șederea lui Cosmin și Antonio printre obiectele scoase din uz este o provocare la mărturisire, ceea ce aduce o decantare a gândurilor și un comportament echivoc, declanșator de haz. Pe cât erau de neclintiți în hotărârea lor de a-și pedepsi șeful și îndârjiți să pună în aplicare planul, pe atât vor ceda în cele din urmă, pentru că nu totul era pierdut. Ceva mai acțiunea benefic asupra lor și-i atrăgea spre viață. Pe cât vor să pară independenți în acțiunea și gândirea lor, pe atât ei coincid când se autodefinesc sentimental, dureros de sentimental, și ironic „niște dintr-ăștia” și se reîntorc la viață în straie de nuntași, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. *Nota bene* pentru cei doi actori, Alexandru Papadopol și Leonid Doni, ce au animat textul cu „respirul” și palpitul lor, conferind savoare banalului prin naturalitatea jocului.

Spectacolul Teatrului Municipal din Focșani se vrea o demonstrație concretă în favoarea comicului, avansând înțelesul potrivit căruia râsul, înainte de a fi o corecție, te invită la o bucurie împreună, indiferent de vârstă sau de preocupare. Și nu e numai atât! Spectacolul de la curbură Carpaților se vrea un exemplu ce trebuie reamintit: interesul pe care provincia îl acordă creației originale, jucând piese românești în ciuda oricărui prejudecăți sau crahuri financiare.

Teatrul Municipal „Mr. Gh. Pastia”, Focșani – Niște dintr-ăștia de Iulian Postelnicu. Regia: Iulian Postelnicu. Cu Alexandru Papadopol (Cosmin) și Leonid Doni (Antonio).